TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2007. gada 7. jūnijā *

Lieta C-50/06

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam,

ko 2006. gada 31. janvārī cēla

**Eiropas Kopienu Komisija**, ko pārstāv M. Kondu-Dirande [*M. Condou-Durande*] un R. Trousterss [*R. Troosters*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

**Nīderlandes Karalisti**, ko pārstāv H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*] un M. de Hrāfe [*M. de Grave*], pārstāvji,

atbildētāju.

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*] (referents), tiesneši J. Klučka [*J. Klučka*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], P. Linda [*P. Lindh*] un A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Eiropas Kopienu Komisija prasības pieteikumā lūdz Tiesu atzīt, ka, piemērojot Eiropas Savienības pilsoņiem nevis Padomes 1964. gada 25. februāra Direktīvu 64/221/EEK par īpašu pasākumu saskaņošanu attiecībā uz ārvalstnieku pārvietošanos un dzīvesvietu, kas ir attaisnojami ar sabiedrisko kārtību, valsts drošību un veselības aizsardzību (OV 56, 850. lpp.), bet vispārīgus tiesību aktus par

ārvalstniekiem, kas ļauj izveidot sistemātisku un automātisku saikni starp sodāmību un izraidīšanas pasākumu, Nīderlandes Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva.

## Atbilstošās tiesību normas

*Kopienu tiesības*

2 EKL 18. panta 1. punktā ir paredzēts, ka ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs, ievērojot EK līgumā noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī tā īstenošanai paredzētos pasākumus.

3 Direktīva 64/221 atbilstoši tās 1. pantam attiecas uz dalībvalstu pilsoņiem, kas uzturas vai iebrauc citā Kopienas dalībvalstī vai nu, lai strādātu algotu darbu, vai arī kā pašnodarbinātas personas vai pakalpojumu saņēmēji. Šīs direktīvas noteikumi attiecas arī uz šo pilsoņu laulātajiem un ģimenes locekļiem, ciktāl viņi izpilda šajā jomā Līguma izpildei pieņemtās regulas un direktīvas.

4 Direktīva 64/221 atbilstoši tās 2. pantam attiecas uz noteikumiem par iebraukšanu dalībvalstīs, uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai pagarināšanu vai izraidīšanu no to teritorijas, ko pieņem dalībvalstis, sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai cilvēku veselības aizsardzības apsvērumu dēļ.

5 Šīs direktīvas 3. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Pasākumi, ko veic, ņemot vērā sabiedrisko kārtību vai valsts drošību, ir balstīti tikai uz attiecīgā indivīda personīgo darbību.

2. Iepriekšējas krimināla sodāmības pašas par sevi nerada pamatu veikt šādus pasākumus."

6 Saskaņā ar Direktīvas 64/221 8. pantu attiecīgajai personai par jebkuru lēmumu, kas attiecas uz iebraukšanu, uzturēšanās atļaujas izsniegšanas vai pagarināšanas atteikumu vai izraidīšanas rīkojumu, ir jābūt pieejamiem tādiem pašiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kādi saistībā ar administratīviem aktiem ir attiecīgās valsts pilsoņiem.

7 Šīs direktīvas 9. panta mērķis ir nodrošināt minimālas procesuālas garantijas tiem dalībvalstu pilsoņiem, par kuriem ir pieņemts lēmums tiem atteikt uzturēšanās atļauju vai tās pagarināšanu vai arī izdots izraidīšanas rīkojums.

*Valsts tiesiskais regulējums*

8 2000. gada 23. novembra likuma par ārvalstniekiem (*Vreemdelingenwet*, *Stb.* 2000, Nr. 495) 1. pantā ir paredzēts:

"Šajā likumā un noteikumos, kas pieņemti uz tā pamata, turpmāk minētie jēdzieni ir jāsaprot šādi:

[..]

e) Kopienas pilsoņi ir

1) Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņi, kas saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu ir tiesīgi iebraukt citas dalībvalsts teritorijā un tur uzturēties;

2) 1. punktā minēto personu ģimenes locekļi, kas ir trešās valsts pilsoņi un kas saskaņā ar lēmumu, kurš pieņemts, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, ir tiesīgi iebraukt dalībvalsts teritorijā un tur uzturēties;

[..]

m) Ārvalstnieks ir

persona, kas nav Nīderlandes pilsonis un pret kuru saskaņā ar likumu nevar attiekties kā pret Nīderlandes pilsoni."

9 Šī likuma 8. panta e) punktā ir noteikts, ka ārvalstniekam ir tiesības likumīgi uzturēties Nīderlandē kā Kopienas pilsonim tikai tad, ja viņa uzturēšanās ir balstīta uz noteikumiem, kas pieņemti saskaņā ar Līgumu vai 1992. gada 2. maija Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (OV 1994, L 1, 3. lpp.).

10 Likuma par ārvalstniekiem 63. pantā ir paredzēts, ka ārvalstnieku, kas Nīderlandē neuzturas likumīgi un kas pats nav atstājis šo valsti šajā likumā noteiktajā termiņā, var izraidīt saskaņā ar 27. panta 1. punkta b) apakšpunktu vai 45. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

11 Saskaņā ar šī paša likuma 67. pantu:

"1. Ministrs ārvalstnieku var atzīt par nevēlamu:

a) ja viņš Nīderlandē uzturas nelikumīgi un ir atkārtoti izdarījis darbības, kas ir sodāmas saskaņā ar šo likumu;

b) ja viņš ir notiesāts ar spēkā stājušos spriedumu par nodarījumiem, par kuriem var piespriest brīvības atņemšanas sodu uz trim vai vairākiem gadiem, vai arī viņam ir piemērots *Wetboek van Strafrecht* [Krimināllikums] 37.a pantā paredzētais līdzeklis;

c) ja viņš apdraud sabiedrisko kārtību vai valsts drošību un Nīderlandē neuzturas likumīgi 8. panta no a) līdz e) vai l) punkta izpratnē;

d) saskaņā ar kādu līgumu vai

e) Nīderlandes starptautisko attiecību interesēs.

[..]

3. Atkāpjoties no 8. panta, ārvalstnieks, kas atzīts par nevēlamu, nevar [Nīderlandē] uzturēties likumīgi."

12 Šajā pantā būtībā ir pārņemts 1965. gada likuma par ārvalstniekiem 21. pants, uz kuru Komisija atsaucas prasības pieteikumā.

13 2000. gada 23. novembra lēmuma par ārvalstniekiem (*Vreemdelingenbesluit*, *Stb.* 2000, Nr. 497) 1:5. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

"Ja apstrīdētajā lēmumā Kopienas pilsonim ir atteikta iebraukšana Nīderlandē vai ir konstatēts, ka Kopienas pilsonis šajā valstī neuzturas likumīgi likuma 8. panta e) punkta izpratnē vai ka šī uzturēšanās vairs nav likumīga tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības un cilvēku veselības apdraudējumu Direktīvas 64/221 [..] izpratnē, lēmuma pieņemšanai par sūdzību vai administratīvu sūdzību ministrs saņem atzinumu no ar ārvalstniekiem saistītu lietu konsultāciju komitejas [..]."

14 Šī lēmuma 8:13. pantā ir minēts:

"1. Kopienas pilsoni nevar izraidīt, pirms nav noskaidrots, ka personai nav uzturēšanās tiesību vai ka viņas uzturēšanās tiesības ir beigušās.

2. Ārvalstnieku, kurš ir pilsonis valstī, kas noslēgusi Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu vai Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, vai viņa ģimenes locekļus un personas, kam nav uzturēšanās tiesību kā Kopienas pilsoņiem vai kuru uzturēšanās tiesības ir beigušās, var izraidīt tikai pēc tam, kad viņiem ir piešķirts vismaz četru nedēļu termiņš, lai no Nīderlandes dotos uz kādu citu valsti, kurā viņiem ir nodrošināta iebraukšana.

3. 2. punktā minēto ārvalstnieku nevar izraidīt, kamēr nav pieņemts lēmums par sūdzību, kas noteiktā termiņā iesniegta par lēmumu 2. punkta izpratnē.

4. Steidzamos gadījumos ir iespējams atkāpties no 2. un 3. punkta noteikumiem."

15 Apkārtraksta par ārvalstniekiem (*Vreemdelingencirculaire, Stcrt.* 2000, Nr. 64, 17. lpp.) B10/7.3.2. punktā ir noteikts, ka Eiropas Savienības pilsoņus, kā arī viņu ģimenes locekļus, kas Nīderlandē uzturas likumīgi, var izraidīt tikai ministrs (likuma par ārvalstniekiem 63. panta 2. punkts). Šajā sakarā ir jāņem vērā lēmuma par ārvalstniekiem 1:5. un 8:13. punktā paredzētās garantijas. Savukārt pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem, kas tur neuzturas vai vairs neuzturas likumīgi atbilstoši Kopienu tiesībām vai kādam citam noteikumam, saskaņā ar minētā apkārtraksta B10/7.3.1. punktu ir jāpiemēro vispārīgie noteikumi par izbraukšanu un izraidīšanu, proti, likuma par ārvalstniekiem 61.–65. pants.

16 Likums par ārvalstniekiem, lēmums par ārvalstniekiem un apkārtraksts par ārvalstniekiem stājās spēkā 2001. gada 1. aprīlī.

## Pirmstiesas procedūra

17 Vairāki Eiropas Savienības pilsoņi, kuriem Nīderlandē bija piespriests brīvības atņemšanas sods, vērsās Komisijā ar sūdzībām par pasākumiem, ko Nīderlandes iestādes veica pret viņiem, atzīstot viņus par nevēlamiem sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ. Izskatījusi šīs sūdzības, Komisija secināja, ka Nīderlandes vispārīgie tiesību akti par ārvalstniekiem, kas piemērojami arī citu dalībvalstu pilsoņiem, saistībā ar Eiropas Savienības pilsoņiem neatbilda Direktīvai 64/221, jo tie ļāva izveidot sistemātisku un automātisku saikni starp sodāmību un pasākumu izraidīšanai no teritorijas. Tāpēc Komisija 2002. gada 19. decembrī Nīderlandes Karalistei nosūtīja brīdinājuma vēstuli, aicinot to sniegt paskaidrojumus.

18 2003. gada 6. martā sniegtajā atbildē Nīderlandes valdība apstrīdēja Komisijas celto iebildumu. Eiropas Savienības pilsoņiem, kuriem nav uzturēšanās tiesību saskaņā ar Kopienu tiesību normām, Direktīva 64/221 neesot piemērojama. Tādā gadījumā viņiem esot piemērojamas valsts tiesību normas. Tā tas it īpaši esot citu dalībvalstu pilsoņu gadījumā, ja viņi savu pilsonību nepierāda ar derīgas pases vai personību apliecinoša dokumenta palīdzību. Tāpat tas esot ar citu dalībvalstu pilsoņiem, kas Nīderlandē lūdz sociālo palīdzību, kā sūdzību iesniedzēji, minētajam apstāklim automātiski izraisot uzturēšanās tiesību zaudēšanu.

19 Turklāt Nīderlandes valdība apgalvo, ka valsts iestādēm nav pienākuma izraidīt ārvalstniekus, kuriem piespriests krimināsods, bet tām ir rīcības brīvība, kas tām ļauj līdzsvarot dažādas iesaistītās intereses. Pirms izraidīšanas rīkojuma pieņemšanas tiekot izvērtēts ieinteresētās personas ģimenes stāvoklis.

20 Tā kā šī atbilde Komisiju nepārliecināja, tā 2004. gada 9. jūlijā Nīderlandes Karalistei nosūtīja argumentētu atzinumu, atkārtojot brīdinājuma vēstulē minētos iebildumus un aicinot veikt vajadzīgos pasākumus atzinuma izpildei divu mēnešu termiņā pēc tā paziņošanas.

21 Tā kā Nīderlandes valdība uz minēto argumentēto atzinumu atbildēja 2004. gada 24. septembrī, būtībā paliekot pie sava iepriekš paustā viedokļa, Komisija nolēma celt šo prasību.

## Par prasību

*Par pieņemamību*

22 Nīderlandes Karaliste iebildumu rakstā ceļ iebildi par nepieņemamību, kas balstīta uz prasības priekšmeta paplašināšanu.

23 Saskaņā ar Nīderlandes valdības teikto 2002. gada 19. decembra brīdinājuma vēstulē un 2004. gada 9. jūlija argumentētajā atzinumā Komisija tai pārmeta tikai to, ka tā Eiropas Savienības pilsoņiem piemēroja nevis Direktīvas 64/221 tiesību normas, bet vispārīgus tiesību aktus par ārvalstniekiem, kas ļāva izveidot sistemātisku un automātisku saikni starp sodāmību un izraidīšanas pasākumu. Savukārt prasības pieteikumā Komisija vispārīgi apgalvojot, ka šie tiesību akti neatbilst Kopienu tiesībām, jo tajos neesot nošķirti, no vienas puses, ārvalstnieki vispār un, no otras puses, citu dalībvalstu pilsoņi. Turklāt atbildētājai tiekot pārmests, ka tā valsts tiesību sistēmā ir nepareizi transponējusi Direktīvu 64/221.

24 Replikā Komisija apstiprina, ka tās prasība attiecas tikai uz sistemātisko un automātisko saikni, ko attiecībā uz Eiropas Savienības pilsoņiem apstrīdētie tiesību akti ļauj izveidot starp sodāmību un izraidīšanas no teritorijas pasākumu.

25 Šo apgalvojumu apstiprina arī tas, kā ir formulēti prasības pieteikumā, ar ko ierosināta lieta, minētie prasījumi, ar kuriem Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka, piemērojot Eiropas Savienības pilsoņiem nevis Direktīvu 64/221, bet vispārīgus tiesību aktus par ārvalstniekiem, kas ļauj izveidot sistemātisku un automātisku saikni starp sodāmību un izraidīšanas pasākumu, Nīderlandes Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva.

26 Šādos apstākļos Nīderlandes valdība nevar Komisijai pārmest, ka tā būtu paplašinājusi prasības priekšmetu salīdzinājumā ar to, kāds tas bija pirmstiesas procedūrā.

27 Iebilde par nepieņemamību tāpēc ir noraidāma.

*Par lietas būtību*

28 Kā norādīts šī sprieduma 25. punktā, Komisija Nīderlandes Karalistei pārmet, ka, piemērojot Eiropas Savienības pilsoņiem nevis Direktīvu 64/221, bet vispārīgus tiesību aktus par ārvalstniekiem, kas ļauj izveidot sistemātisku un automātisku saikni starp sodāmību un izraidīšanas pasākumu, tā nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva.

29 Komisija apgalvo, ka visiem Eiropas Savienības pilsoņiem ir jābūt iespējām izmantot Direktīvā 64/221 paredzētās materiālās un procesuālās garantijas neatkarīgi no viņu situācijas uzturēšanās tiesību jomā. Saskaņā ar šīs direktīvas 3. pantu šāda pilsoņa izraidīšanai sabiedriskās kārtības apsvērumu dēļ ir jābūt balstītai uz tā uzvedību un to nevar pamatot tikai ar sodāmību. No pastāvīgās judikatūras izrietot, ka dalībvalstis šādu iemeslu dēļ citu dalībvalstu pilsoni var izraidīt tikai tad, ja ieinteresētā persona reāli un pietiekami nopietni apdraud attiecīgās sabiedrības pamatintereses.

30 Saskaņā ar Komisijas teikto Nīderlandes Karaliste nav izpildījusi pienākumus, kas izriet no Direktīvas 64/221, arī pieņemot, ka Nīderlandes vispārīgie tiesību akti par ārvalstniekiem neietvertu automātisku sistēmu izraidīšanas jomā un ja šajā sakarā tiktu veikta dažādu iesaistīto interešu līdzsvarošana. Neesot izslēgts, ka valsts iestādes pamatojas uz pieņēmumu, ka ārvalstnieki, kuriem ir piespriests krimināl-sods, ir jāizraida vismaz tad, ja nekādi īpaši apstākļi nav tam pretrunā.

31 Tādējādi ir jāpārbauda, pirmkārt, vai Eiropas Savienības pilsoņi var pamatoties uz Direktīvā 64/221 paredzētajām garantijām neatkarīgi no tā, vai viņiem ir pastāvīgā iedzīvotāja statuss un, otrkārt, jautājums par apgalvoto sistemātisko un automātisko saikni, ko apstrīdētie tiesību akti ļauj nodibināt starp sodāmību un izraidīšanas pasākumu.

32 Vispirms jāatgādina, ka Eiropas Savienības pilsoņa statuss ir dalībvalstu pilsoņu pamata statuss (2001. gada 20. septembra spriedums lietā C-184/99 *Grzelczyk*, *Recueil*, I-6193. lpp., 30. un 31. punkts, kā arī 2005. gada 15. marta spriedums lietā C-209/03 *Bidar*, Krājums, I-2119. lpp., 31. punkts). Saskaņā ar EKL 18. panta 1. punktu ikvienam Eiropas Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs. Dalībvalsts pilsonis, kam uzņemošās dalībvalstī nav uzturēšanās

tiesību, pamatojoties uz kādu citu Līguma tiesību normu vai tiesību normām, kas pieņemtas tā īstenošanai, pamatojoties tikai uz Eiropas Savienības pilsoņa statusu, var tur izmantot uzturēšanās tiesības, tieši piemērojot šo pantu (šajā sakarā skat. 2002. gada 17. septembra spriedumu lietā C-413/99 *Baumbast* un *R*, *Recueil*, I-7091. lpp., 84. punkts, un 2004. gada 7. septembra spriedumu lietā C-456/02 *Trojani*, Krājums, I-7573. lpp., 31. punkts).

33 Šīs tiesības tomēr nav absolūtas. EKL 18. panta 1. punktā ir paredzēts, ka tās ir atzītas, tikai ievērojot Līgumā noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī tā īstenošanai paredzētos pasākumus (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Trojani*, 31. un 32. punkts, kā arī 2006. gada 18. jūlija spriedumu lietā C-406/04 *De Cuyper*, Krājums, I-6947. lpp., 36. punkts).

34 Kopienu tiesībās noteikto vai atļauto ierobežojumu skaitā ir Direktīvā 64/221 dalībvalstīm nodrošinātā atļauja izraidīt citu dalībvalstu pilsoņus no to teritorijas sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ, ievērojot šajā direktīvā paredzētās materiālās un procesuālās garantijas un Kopienu tiesību vispārīgos principus (šajā sakarā skat. 2002. gada 25. jūlija spriedumu lietā C-459/99 *MRAX*, *Recueil*, I-6591. lpp., 61. un 62. punkts, kā arī 2006. gada 31. janvāra spriedumu lietā C-503/03 Komisija/Spānija, Krājums, I-1097. lpp., 43. un 44. punkts).

35 Kā izriet no judikatūras, Direktīvā 64/221 paredzētās garantijas attiecībā uz to piemērojamību personām ir jāinterpretē plaši (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *MRAX*, 101. punkts). Dalībvalstīm ir jāpieņem visi noteikumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu visiem citu dalībvalstu pilsoņiem, kuriem ir izdots izraidīšanas rīkojums, iespēju izmantot aizsardzību, kas viņiem ir paredzēta šīs direktīvas tiesību normās (šajā sakarā skat. 2005. gada 2. jūnija spriedumu lietā C-136/03 *Dörr* un *Ünal*, Krājums, I-4759. lpp., 49. punkts). Neļaujot Eiropas Savienības pilsoņiem, kuri uzņemošās dalībvalsts teritorijā neuzturas likumīgi, izmantot šīs materiālās un procesuālās garantijas, tām tiktu liegta to lietderīgās iedarbības būtība.

36 Šādu interpretāciju apstiprina iepriekš minētais spriedums lietā *MRAX*, kurā Tiesa uzskatīja, ka trešās valsts pilsonim, kas ir Kopienas pilsoņa ģimenes loceklis, bet neatbilst likumīgas uzturēšanās nosacījumiem, ir jāvar izmantot Direktīvā 64/221 paredzētās procesuālās garantijas.

37 Tāpēc ir jākonstatē, ka interpretācija, saskaņā ar kuru Direktīvas 64/221 tiesību normas ir piemērojamas tikai Eiropas Savienības pilsoņiem, kuri uzņemošās dalībvalsts teritorijā uzturas likumīgi, neatbilst Kopienu tiesībām.

38 Turpinājumā, runājot par sistemātisko un automātisko saikni, ko saistībā ar Eiropas Savienības pilsoņiem Nīderlandes vispārīgie tiesību akti par ārvalstniekiem ļauj izveidot starp sodāmību, no vienas puses, un pasākumu izraidīšanai no teritorijas, no otras puses, jānorāda, ka saskaņā ar likuma par ārvalstniekiem 67. pantu, lasot to kontekstā ar šī likuma 1. panta m) punktu, ārvalstniekus, proti, visas personas, kas nav Nīderlandes pilsoņi, kompetentās Nīderlandes iestādes var atzīt par nevēlamām, it īpaši, ja tās ir notiesātas ar spēkā stājušos spriedumu par nodarījumiem, par kuriem var piespriest brīvības atņemšanas sodu uz trim vai vairākiem gadiem.

39 Lai gan saskaņā ar apstrīdētajiem tiesību aktiem, kas ir interpretēti apkārtrakstā par ārvalstniekiem, Eiropas Savienības pilsoņu, kā arī viņu ģimenes locekļu gadījumā tiešām ir jāņem vērā lēmuma par ārvalstniekiem 1:5. un 8:13. pantā paredzētās garantijas, šis noteikums tomēr attiecas tikai uz personām, kas Nīderlandē uzturas likumīgi.

40 Tā kā Direktīva 64/221 ir piemērojama arī Eiropas Savienības pilsoņiem, kuri uzņemošās dalībvalsts teritorijā neuzturas likumīgi, šādas personas sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ var izraidīt, tikai ievērojot tajā paredzētos stingros ierobežojumus.

41 Saskaņā ar Direktīvas 64/221 3. panta 1. punktu pasākumiem, ko veic, ņemot vērā sabiedrisko kārtību vai valsts drošību, ir jābūt pamatotiem tikai ar attiecīgās personas uzvedību. Šī panta 2. punktā ir precizēts, ka iepriekšēja sodāmība vien nevar automātiski pamatot šos pasākumus. Sodāmību var ņemt vērā tikai tad, ja apstākļi, kas ir pamatā šai sodāmībai, liecina par tādu personas uzvedību, kas joprojām apdraud sabiedrisko kārtību (skat. it īpaši 1977. gada 27. oktobra spriedumu lietā 30/77 *Bouchereau*, *Recueil*, 1999. lpp., 28. punkts; 1999. gada 19. janvāra spriedumu lietā C-348/96 *Calfa*, *Recueil*, I-11. lpp., 24. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Spānija, 44. punkts, un 2006. gada 27. aprīļa spriedumu lietā C-441/02 Komisija/Vācija, Krājums, I-3449. lpp., 33. punkts).

42 Tiesa vienmēr ir uzsvērusi, ka sabiedriskās kārtības izņēmums kā atkāpe no personu brīvas pārvietošanās pamatprincipa ir jāsaprot šauri un ka dalībvalstis tā piemērojamību nevar noteikt vienpusēji (1975. gada 28. oktobra spriedums lietā 36/75 *Rutili*, *Recueil*, 1219. lpp., 27. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā *Bouchereau*, 33. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā *Calfa*, 23. punkts; 2004. gada 29. aprīļa spriedums apvienotajās lietās C-482/01 un C-493/01 *Orfanopoulos* un *Oliveri*, *Recueil*, I-5257. lpp., 64. un 65. punkts; iepriekš minētie spriedumi lietās Komisija/Spānija, 45. punkts, un Komisija/Vācija, 34. punkts).

43 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts iestādes atsaukšanās uz sabiedriskās kārtības jēdzienu katrā ziņā nozīmē, ka papildus sabiedriskiem traucējumiem, ko rada jebkurš likumpārkāpums, pastāv reāls un pietiekoši nopietns apdraudējums sabiedrības pamata interesēm (iepriekš minētie spriedumi lietā *Rutili*, 28. punkts; lietā *Bouchereau*, 35. punkts; apvienotajās lietās *Orfanopoulos* un *Oliveri*, 66. punkts; lietā Komisija/Spānija, 46. punkts, un lietā Komisija/Vācija, 35. punkts).

44 Saskaņā ar Tiesas viedokli Kopienu tiesībām pretrunā ir arī tādas valsts tiesību normas, kas pamatotas ar pieņēmumu, ka citu dalībvalstu pilsoņi, kuriem par noteiktiem nodarījumiem ir piespriests zināms sods, ir jāizraida (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Orfanopoulos* un *Oliveri*, 93. punkts).

45 Pat ja šajā lietā nav iespējams pierādīt, ka Nīderlandes vispārīgajos tiesību aktos par ārvalstniekiem pastāv absolūti automātiska saikne starp sodāmību, no vienas puses, un pasākumu izraidīšanai no teritorijas, no otras puses, šie tiesību akti ļauj izraidīt krimināli sodītus Eiropas Savienības pilsoņus no Nīderlandes Karalistes teritorijas, neievērojot Direktīvā 64/221 paredzētās materiālās un procesuālās garantijas. Faktiski nevar izslēgt, ka par šādu personu tiek pieņemts izraidīšanas rīkojums, lai arī tiek ņemta vērā tās ģimenes situācija, neņemot vērā ne šīs personas uzvedību, ne to, vai tā reāli un pietiekami nopietni apdraud sabiedrisko kārtību.

46 Tādējādi jāatzīst, ka Nīderlandes vispārīgie tiesību akti par ārvalstniekiem saistībā ar Eiropas Savienības pilsoņiem ļauj izveidot sistemātisku un automātisku saikni starp sodāmību un izraidīšanas pasākumu.

47 Visbeidzot, Nīderlandes valdība iebildumu rakstā norāda, ka ir pārdomājusi savu nostāju, ņemot vērā Tiesas jaunāko judikatūru. Tā atzīst, ka Direktīva 64/221 ir piemērojama visiem Eiropas Savienības pilsoņiem un tiem ir jāvar izmantot tajā paredzētās materiālās un procesuālās garantijas. Saskaņā ar šīs valdības teikto valsts tiesiskais regulējums ir jāsaskaņo ar Kopienu tiesībām, valsts tiesību sistēmā transponējot Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 77. lpp., un kļūdas labojums OV L 229, 35. lpp.).

48 Šajā sakarā pietiek atgādināt, ka tas, vai ir izpildīti pienākumi, ir jāvērtē atkarībā no tā, kāda situācija dalībvalstī ir, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam

terminam, bet pēc tam veiktas izmaiņas Tiesa nevar ņemt vērā (skat. it īpaši 1990. gada 27. novembra spriedumu lietā C-200/88 Komisija/Grieķija, *Recueil*, I-4299. lpp., 13. punkts; 2005. gada 14. aprīļa spriedumu lietā C-22/04 Komisija/Grieķija, Krājumā nav publicēts, 19. punkts, un 2005. gada 14. jūlija spriedumu lietā C-433/03 Komisija/Vācija, Krājums, I-6985. lpp., 32. punkts).

49 Taču šajā lietā ir skaidrs, ka, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam terminam, Nīderlandes Karaliste nebija veikusi pasākumus, kas vajadzīgi, lai izbeigtu tai pārmesto pienākumu neizpildi.

50 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Komisijas celtā prasība ir pamatota.

51 Tādējādi jāatzīst, ka, piemērojot Eiropas Savienības pilsoņiem nevis Direktīvu 64/221, bet vispārīgus tiesību aktus par ārvalstniekiem, kas ļauj izveidot sistemātisku un automātisku saikni starp sodāmību un izraidīšanas pasākumu, Nīderlandes Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

52 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Nīderlandes Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums nav labvēlīgs, jāpiespriež Nīderlandes Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nolemj:

1) **piemērojot Eiropas Savienības pilsoņiem nevis Padomes 1964. gada 25. februāra Direktīvu 64/221/EEK par īpašu pasākumu saskaņošanu attiecībā uz ārvalstnieku pārvietošanos un dzīvesvietu, kas ir attaisnojami ar sabiedrisko kārtību, valsts drošību un veselības aizsardzību, bet vispārīgus tiesību aktus par ārvalstniekiem, kas ļauj izveidot sistemātisku un automātisku saikni starp sodāmību un izraidīšanas pasākumu, Nīderlandes Karaliste nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek šī direktīva;**

2) **Nīderlandes Karaliste atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]